

УДК 658.5: 339.13

Ірина Стругинська

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПРОЕКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ – ДЕТЕРМІНАНТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ

Iryna Strutynska

PROJECT MANAGEMENT – DETERMINANT OF SUSTAINABLE REGIONAL DEVELOPMENT

На сьогоднішній день очевидним є те, що потреба у знаннях з децентралізації влади, протидії корупції, управління територіями та різних аспектів місцевого самоврядування є надзвичайно актуальною.

Саме тому, необхідно розробити ефективні моделі управління місцевим та регіональним розвитком за участі громадян. Громадські об'єднання повинні брати участь у процесах ухвалення рішень щодо місцевого та регіонального розвитку, адже це є, і буде обов'язковою складовою сталого розвитку держави.

Сьогодні проектна діяльність охоплює всі сфери функціонування промислової діяльності і не тільки: у дослідно-конструкторських підрозділах – це проекти розробки нових продуктів, технологій; у виробництві – проекти освоєння випуску нової продукції, технічного переозброєння, впровадження нових технологій; у маркетингу – це проекти маркетингових досліджень, рекламних акцій, виведення на ринок нових продуктів, завоювання нових ринків збуту.

З появою концепції сталого розвитку проектна діяльність набула особливої актуальності, оскільки вона є невід'ємним елементом втілення даної концепції.

Об'єднання громад і формування об'єктів співробітництва громад – це завдання, які можуть бути реалізовані із застосуванням проектного підходу.

Проектний підхід може бути застосований в реалізації таких форм співробітництва громад: спільні проекти; утворення спільних інфраструктурних об'єктів; утворення спільного органу управління.

Враховуючи те, що уряд нашої країни у 2016 році готовий виділяти на регіональний розвиток вдвічі більше грошей, ніж у 2015 році, необхідно працювати над розробкою та реалізацією дійсно потрібних та якісних проектів, які б сприяли і забезпечували розвиток міста чи регіону в цілому.

Згідно слів першого заступника Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України В'ячеслав Негоди під час форуму «25 років місцевому самоврядуванню в Україні: Час для децентралізації»: «Близько 1 млрд. грн передбачено на підтримку об'єднаних територіальних громад. Але це не просто вливання з центрального бюджету в місцеві бюджети об'єднаних громад, це кошти на фінансування конкретних проектів і програм розвитку, які громади реалізовуватимуть».

На сьогодні уже об'єднано та створено 159 об'єднаних територіальних громад. Вже з 1 січня 2016 року вони розпочали ефективно працювати в нових умовах, і вважаємо, що вони повинні стати потужним локомотивом подальших змін в нашій країні.

Потрібно розуміти що, об'єднання громади – не самоціль, а лише один з засобів досягнення цілей, прописаних у Концепції реформування місцевого самоврядування.

Необхідно розробити ефективний та системний механізм забезпечення усіх органів місцевого самоврядування необхідними повноваженнями і ресурсами.

Прикладом такого механізму, що діє сьогодні є Державний фонд регіонального розвитку (ДФРР), з якого в 2015 році було виділено більше 2,9 млрд. грн. На 2016 рік у Фонді передбачено 4,65 млрд. грн.

Довідково: У 2016 році з Державного бюджету об'єднаним територіальним громадам на розвиток інфраструктури передбачено субвенцію у розмірі 1 млрд. грн.

Для отримання в 2016 році субвенції з державного бюджету об'єднані територіальні громади та інші організації повинні мати план соціально-економічного розвитку – документ, який громади розробляли і раніше. Також територіальні об'єднані громади мають розробити реальну діючу стратегію їх розвитку, адже це дасть чітке розуміння того, які проекти є пріоритетні для даного регіону і над чим потрібно працювати.

Кошти субвенції розподілятимуться між 159 об'єднаними громадами за чіткою формулою, в залежності від кількості сільського населення і площі громади. Це від 960 тис. грн. для найменшої об'єднаної громади до 23 млн. грн. – для найбільшої.

Для прикладу на проекти з формування та розвитку інфраструктури об'єднаних територіальних громад з ДФРР Тернопільська область отримає 141554,4 тис. грн.

Це кошти не для державних адміністрацій, не для центральних чи територіальних органів виконавчої влади, це гроші на фінансування проектів розвитку, які мають подати органи місцевого самоврядування як об'єднаних, так і інших громад.

На сьогодні існує досить суттєва проблема із тим, що проектів та програм, які могли б претендувати на кошти ДФРР, дуже мало. «Головна проблема у нас в тому, що хороших проектів практично немає. Проекти на 2016 рік органи місцевого самоврядування повинні були подати в ДФРР ще до 1 серпня 2015 року. Але їх було подано лише декілька» – за словами В'ячеслава Негоди.

В регіонах вміють розробляти локальні проекти, але проекти регіонального розвитку, які би вирішували проблеми великої кількості людей, мали б стратегічні цілі, розробити, запропонувати, а потім і реалізувати можуть далеко не всі.

На нашу думку, суть цієї проблеми в тому, що керівники сільських, районних та й об'єднаних територіальних громад не мали досвіду такої роботи. Дані керівники володіють великою кількістю інформації проте не мають прикладних та реальних знань щодо управління проектами з місцевого та регіонального розвитку.

Вважаємо, що у вирішенні цієї проблеми повинні бути задіяні усі гілки влади та освітні структури. Участь гілок виконавчої влади полягає у тому, що вони повинні організувати та проводити систематично практичні та тематичні семінари і тренінги за участю представників Європейського Союзу для керівників та представників селищних, районних та об'єднаних територіальних громад.

Участь освіти у вирішенні цієї проблеми безумовно значна. Вищі навчальні заклади освіти вже сьогодні повинні відкрити нові затребувані спеціальності, такі як: «Публічне адміністрування», «Електронне урядування» та ін. Прикладом, може слугувати Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя спеціальність «Публічне управління та адміністрування» для освітнього рівня бакалавр, та спеціальність «Електронне урядування», спеціалізація «Електронне урядування на місцевому та регіональному рівнях» – освітній рівень Магістр.

Освітня програма розроблена з урахуванням сучасних тенденцій та перспективних напрямів розвитку світового та українського суспільства, готує управлінську еліту за європейськими стандартами на принципах «*Good Governance*» – доброго «належного» врядування, для сприяння реалізації державних та регіональних стратегій соціально-економічного розвитку; планів дій щодо підвищення конкурентоспроможності економіки України на світовому ринку, покращення соціально-економічних показників сталого розвитку регіонів та держави в цілому.

Отримані знання використовуватимуться при підготовці проектів, що реалізуються за рахунок коштів ДФРР та інших залучених інвестиційних коштів та подальшого ефективного управління ними.

Результатом такої спільної діяльності буде: активізація формування нових об'єднаних територіальних громад; ефективні проекти з місцевого та регіонального розвитку, які потребують уваги та реалізації; міжрегіональний та міжнародний обмін інноваційними рішеннями; організація централізованого залучення інвестицій та субсидування інноваційних проектів; реальне поліпшення життя людей в усіх регіонах країни.